

Motion till riksdagen 2009/10:So290

av Lars Hjalmered (m)

Samordning av luftburen ambulanssjukvård

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en samordning av luftburen ambulanssjukvård.

Motivering

Varje år får ungefär 80 000 patienter i Sverige vård i ett annat landsting än där de bor och är folkbokförda. Detta är naturligt och bra för oss som patienter. Det kan handla om ett behov av vård vid en semester- eller affärsresa eller att man som patient inom ramen för vårdgarantin får en operation utförd eller får träffa en läkare i ett annat landsting, då "hemlandstinget" inte kan ge rimlig vård i tid.

Av de 80 000 personer som får vård i andra landsting, är det ungefär 12 000 personer som behöver någon form av transport. Detta kan ske med allt ifrån en vägambulans till ett flygplan. Av de 12 000 personer som transporteras är det ungefär 4 000 personer som varje år transporteras med en luftburen ambulans, alltså helikopter och flygplan.

De olika transportsätten fyller alla viktiga behov och kompletterar varandra. Exempelvis är en vägambulans det naturliga valet vid en kortare transport. Helikopter är vidare det naturliga valet för att nå patienter i skärgården, medan transport med ett flygplan är att föredra om patienten ska transporteras en lång sträcka.

Tillgången till och användandet av luftburna transporter varierar stort över landet. Det finns landsting som själva har och driver helikopterverksamhet, medan andra gjort en offentlig upphandling. Landstingen i norra Sverige har gjort en gemensam upphandling av luftburna transporter där de själva sköter om beställningarna medan leverantörerna sköter transporterna. Någon motsvarande samordning mellan landstingen i södra Sverige existerar inte. Det

Fel! Okänt namn på

innebär att möjligheterna med luftburen ambulanssjukvård inte används fullt ut i södra Sverige. Inte heller används de skattepengar som avsätts fullt så effektivt som de skulle kunna.

Staten har fattat beslut om högspecialiserad vård i Sverige. Detta innebär att vissa sjukhus bygger upp och erbjuder en specialiserad vård inom exempelvis brännskador och akut barnsjukvård. Detta är rimligt, framförallt för att få en vård av hög kvalitet. Samtidigt innebär specialiseringen att det skapas behov av att transportera patienter, ofta rör det sig om långa transporter. Beslut om specialisering sker nationellt, däremot samordnas inte transporterna nationellt. Och i södra Sverige sker ingen samordning alls.

Staten har en roll att fylla. Det handlar om att fullfölja effekterna av beslut om högspecialiserad vård, men också om att flera statliga myndigheter i sin verksamhet sätter ramarna för ambulansverksamheten i allmänhet och i synnerhet den luftburna. Några exempel är att Socialstyrelsen har en roll när det gäller bemanningskrav, Transportstyrelsen när det gäller terminologi, Försvarsmakten ansvarar för evakuering och katastrofer och Regeringskansliet ansvarar för internationella avtal för transporter. Det naturliga är att staten genom berörda myndigheter och i dialog med landstingen genom organisationen Sveriges Kommuner och Landsting verkar för en nationell samordning av den luftburna ambulanssjukvården.

Stockholm den 29 september 2009

Lars Hjalmered (m)